

Motion till riksdagen

1989/90:So319

av Göran Magnusson och Gunnar Thollander

(båda s)

Internationell alkoholpolitik

Hela efterkrigstiden har kännetecknats av ökad internationalisering. Utvecklingen har medfört snabba förändringar, där de gränsöverskridande kontakterna mellan länderna fått ökad betydelse. Denna process berör inte bara länderna som sådana, utan tillhör numer mer eller mindre vardagen för var och en. Den senaste tidens politiska händelser i Östeuropa har präglats av stor dramatik och accentuerar ytterligare de ökade kontakterna mellan länder och mellan personer.

Internationaliseringen berör alla samhällsområden. Den påverkar ländernas sociala förhållanden. Alkoholpolitiken och alkoholvanorna utgör inget undantag härvidlag.

I de nordiska länderna har alkoholpolitiken ingått som en viktig del i arbetet att förbättra medborgarnas livsbetingelser. Den förda politiken har medfört att de nordiska länderna kan redovisa en lägre alkoholkonsumtion per invånare och därmed också lägre skador än andra jämförbara länder, som inte haft samma uppmärksamhet på alkoholens skadeverkningar.

Såväl av humanitära, sociala, medicinska som ekonomiska skäl är det viktigt för Sveriges vidkommande att fortsätta på den inslagna vägen och söka instrument för att ytterligare pressa ner alkoholskadorna. Men i en värld med allt öppnare gränser påverkas de nationella ställningstagandena allt mer av förhållandena i omvärlden. I denna situation är det viktigt att Sverige, jämsides med arbetet på hemmaplan, också agerar på det internationella fältet för att förbättra förutsättningarna för en framgångsrik alkoholpolitik.

På många områden inom alkoholpolitiken är det svårt i dag att nå avsedd effekt med enbart inhemska åtgärder. Ett exempel härpå är nationella förbud mot exponering av alkohol i etermedia. Den snabbt växande marknaden för internationella satelliter kräver mellanstatliga överenskommelser för att inte de nationella ställningstagandena skall saboteras. Trafiken, både till lands, till sjöss och i luften, är ett annat område, där ett samarbete på det internationella planet är en viktig förutsättning för en framgångsrik nationell politik. En skärpning och effektivisering av trafiknykterhetsbestämmelserna i ett land underlättas om ökat stöd i samma riktning kan skapas på ett bredare plan.

Avvecklingen av den skattefria alkoholförsäljningen i den internationella trafiken förutsätter också mellanstatliga insatser. Även alkoholkapitalets allt

hårdare exploatering av u-länderna tillhör frågor som skulle må väl av restriktioner med internationell sanktion.

Mot. 1989/90
So319

Det är viktigt att Sverige i olika internationella sammanhang agerar på ett sätt som dels garanterar att vår politik på drogområdet inte raseras och dels underlättar för en hälsoinriktad politik att få ett större genomslag i olika internationella fora.

I detta sammanhang är det angeläget att WHO:s rekommendation om minskning av alkoholkonsumtionen med 25 % fram till år 2000 lyfts fram och får en bred uppbackning, eftersom sambandet mellan totalkonsumtionen och skadeverkningarna spelar en så avgörande roll.

De pågående förhandlingarna mellan EFTA och EG berör också alkoholpolitiken, liksom andra socialpolitiska frågor. Motionsyrkande om att alkohol och tobak skulle undantas från förhandlingarna på grund av dessa varors negativa inverkan på folkhälsan har tidigare framförts. I anledning därav anförde riksdagen att de sociala och hälsomässiga strävanden som vägleder den svenska skattepolitiken på alkoholens och tobakens område inte bör försvagas genom ett samarbete med EG.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om det internationella arbetet kring alkoholpolitiska frågor,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att i motionen angivna riktlinjer skall vara vägledande vid EG-förhandlingarna samt i det svenska arbetet i Nordiska rådet, Europarådet, olika FN-organ samt i andra internationella sammanhang.

Stockholm den 24 januari 1990

Göran Magnusson (s)

Gunnar Thollander (s)

